

PERSBERICHT

18 oktober 2023

Koepel Gepensioneerden roept op pensioenen te indexeren

De Koepel Gepensioneerden (de grootste seniorenorganisatie van Nederland, waarbij nagenoeg alle verenigingen van gepensioneerden zijn aangesloten) roept pensioenfondsen op hun voet van de rem te halen en de pensioenen te verhogen. Dat is nodig, omdat gepensioneerden al jarenlang onderaan alle koopkrachtlijstjes bungelen. En het kan ook.

Deze weken staan de meeste pensioenfondsen weer voor de vraag of ze de door hun deelnemers opgebouwde pensioenen gaan verhogen. Ondanks de mede door de Koepel Gepensioneerden vorig jaar afgedwongen soepelere indexatieregels en het voor gepensioneerden fors opgelopen koopkrachtverlies door het achterwege blijven van indexatie in de jaren daarvóór lijken fondsen de voet op de rem te houden. Omdat men extra geld in kas wil hebben voor de komende overstap naar het nieuwe pensioenstelsel èn omdat sprake lijkt te zijn van een fors afgenomen inflatie.

De meeste pensioenfondsen hebben inmiddels echter een dekkingsgraad die hoog genoeg is om te kunnen indexeren èn zonder problemen over te kunnen naar het nieuwe stelsel.

Daarnaast is dit jaar sprake van een fors hogere inflatie dan de door pensioenfondsen gehanteerde berekening daarvan suggereert. Dat komt door een aanpassing van de zogenaamde consumentenprijsindex (CPI) door het Centraal Bureau voor de Statistiek waarop pensioenfondsen zich baseren. De manier waarop die tot medio dit jaar werd berekend, was niet gebaseerd op de daadwerkelijke ontwikkeling van de energieprijzen en leidde tot een te hoge aanname van de inflatie. Die methode is inmiddels aangepast, maar dat heeft niet geleid tot herziening van het daar vorig jaar uit voortvloeiende inflatiepercentage van ruim 14%.

Dick van der Windt (bestuurder van de Koepel Gepensioneerden): *“Dat leidt ertoe dat de inflatie over 2023 veel te laag wordt ingeschat, omdat daarbij dus het achteraf te hoge prijspeil van vorig jaar als startpunt is gekozen. Zo lijkt de inflatie nu richting 0% te dalen, terwijl die afgelopen jaar in werkelijkheid ongeveer 7,0% bedroeg.”*

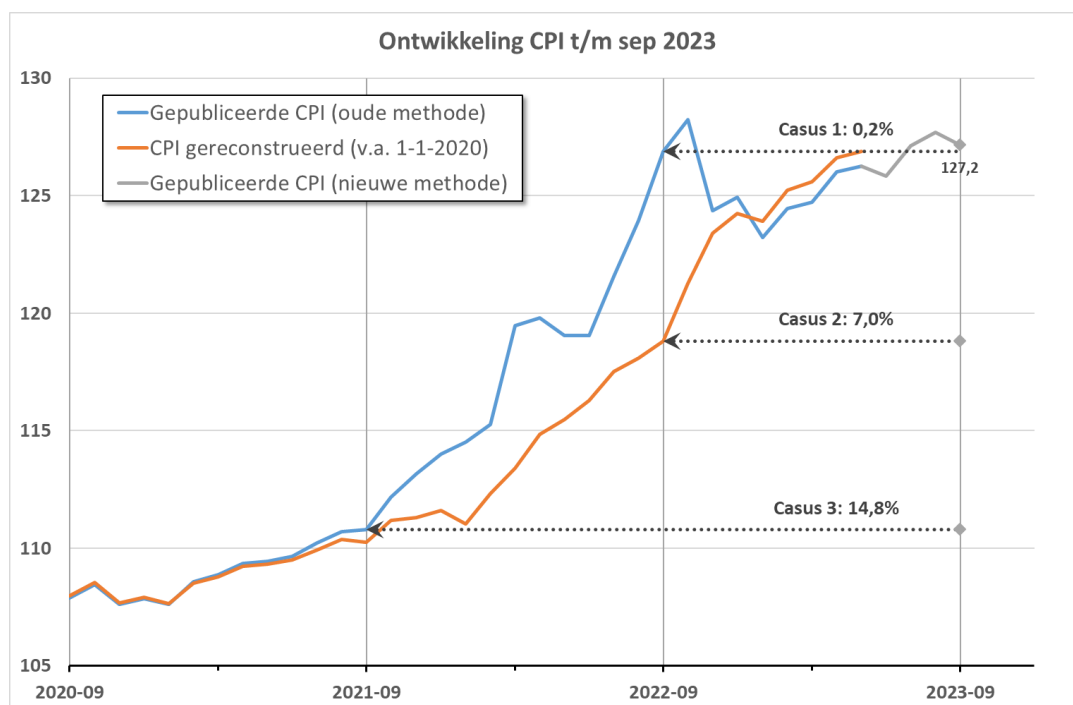
Nu pensioenen vorig jaar met gemiddeld zo'n 6,5% zijn verhoogd en pensioenfondsen ten onrechte uitgaan van een te laag inflatiecijfer over 2023 doen ze hun gepensioneerden (en overigens ook werkenden) dus te kort. Over de afgelopen **twee jaar** bedroeg de werkelijke inflatie in september jongstleden namelijk 14,8%. Van der Windt: *“Blijft de indexatie over diezelfde periode steken op of rond de eerder gemiddeld toegekende 6,5%, dan loopt het over de jaren daarvóór al ontstane koopkrachtverlies voor gepensioneerden nog eens fors verder op. Dat is onaanvaardbaar, ten onrechte en onnodig.”*

De Koepel Gepensioneerden roept pensioenfondsen daarom op de indexatie over 2023 te baseren op de werkelijke inflatie over de jaren 2022 èn 2023, zoals die aan de hand van de herrekende CPI-cijfers kan worden bepaald; daarbij rekening houdend met een vorig jaar toegekende verhoging.

Achtergrondinformatie

De CPI wordt berekend door de prijzen van uiteenlopende goederen en diensten maandelijks te meten en deze via gewichtsfactoren bij elkaar op te tellen. De prijzen van de verschillende onderdelen worden grotendeels aangeleverd door leveranciers, in het geval van energie (gas en elektriciteit) dus door de energieleveranciers. In het verleden werden van energiecontracten met een vaste of variabele looptijd de prijzen van nieuwe contracten gehanteerd. Zolang die prijzen niet in korte tijd te veel stijgen (of dalen), is dat geen probleem. Maar toen in het laatste kwartaal van 2021 de energieprijzen sterk begonnen te stijgen, werden nog lopende contracten met vaste looptijd en een nog lage prijs buiten de berekening gelaten. Met een te hoge stijging van de CPI en dus een te hoog inflatiecijfer als gevolg.

Nadat de energiebedrijven aangepaste gegevens (dus inclusief de prijzen van doorlopende contracten) hadden aangeleverd, kon de volgende grafiek gereconstrueerd worden.

Hierin is de officiële CPI weergegeven in blauw en vanaf juni 2023, de maand waarop overgegaan is op de nieuwe methodiek, in grijs. De rode lijn geeft de gereconstrueerde CPI weer alsof de nieuwe methodiek vanaf begin 2020 toegepast zou zijn.

In deze grafiek zijn drie situaties weergegeven op basis waarvan de inflatie bepaald kan worden.

Casus 1 laat zien hoe de berekening uitvalt als de inflatie over 2023 (voor zover nu bekend) uitsluitend op basis van de officiële (dus niet gereconstrueerde) CPI gebaseerd wordt: **0,2%**. Dit is dus een uitkomst die niet met de werkelijkheid overeenkomt.

Casus 2 laat zien wat die inflatie in werkelijkheid is, gebruikmakend van de gereconstrueerde CPI: **7,0%**.

Casus 3 laat zien wat de inflatie over de afgelopen 24 maanden geweest is, uitgaande van de officiële CPI: **14,8%**.

De aanbeveling is dus deze laatste casus te hanteren voor de vaststelling van de indexatie, uiteraard rekening houdend met vorig jaar al toegekende verhogingen.

'12-maands Inflatie' (%) gepubliceerd en na correctie volgens CBS

